

หัวข้อ : 8.3 การพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของระดับจังหวัด

สถานการณ์

การดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ 2562-2564) พบว่า มีผลงานมากที่สุดในปี 2562 จำนวน 28 เรื่อง จากจำนวนผลงานวิจัยและวิชาการประเภทต่างๆ ทั้งหมด 45 เรื่อง ต่อมาในปี 2563 มีจำนวนลดลง เหลือเพียง 11 เรื่อง จากจำนวนผลงานวิจัยและวิชาการประเภทต่างๆ ทั้งหมด 44 เรื่อง และ ในปี 2564 มีจำนวนเพิ่มขึ้น เป็น 20 เรื่อง จากจำนวนผลงานวิจัยและวิชาการประเภทต่างๆ ทั้งหมด 88 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอเมืองเพชรบุรี อย่างไรก็ตามในส่วนผลงานวิจัยและวิชาการประเภทอื่น ๆ ได้แก่ รายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย, ผลงานวิจัยและวิชาการเพื่อใช้ในการเลื่อนระดับ, การขอเงินประจำตำแหน่ง, และการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น (จำนวน 17, 35 และ 68 เรื่อง) ตามลำดับ

จากการสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหาในการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยเหตุของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผลงานนวัตกรรมสุขภาพจังหวัดเพชรบุรี ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา เกิดจากปัจจัยหลักที่สำคัญ 2 ประการคือ (1) ความรู้และทักษะในการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R&D) และความรู้และทักษะในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research R2R) ของบุคลากรสาธารณสุขทุกระดับ และ 2) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การจัดอบรมและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้องชะลอการดำเนินงาน รายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของจังหวัดเพชรบุรี ปีงบประมาณ 2562-2564

ที่	พื้นที่อำเภอ/หน่วยงาน	ประเภทผลงานปี 2562			ประเภทผลงานปี2563			ประเภทผลงานปี2564		
		วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม	วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม	วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม
1.	รพ.สต./ สสอ.เมือง	0	2	2	0	1	1	2	0	2
	รพท. พระจอมเกล้า ฯ	4	25	29	20	5	25	17	5	17
	สสจ. เพชรบุรี	5	0	5	3	0	3	6	0	6
	อื่นๆรพ. พระจอมเกล้าฯ	1	0	1	3	0	3	5	1	6
รวมอำเภอเมืองเพชรบุรี		10	27	37	26	6	32	30	6	36
2.	รพ.สต./สสอ.เขาย้อย	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	รพ.เขาย้อย	4	0	4	0	0	0	3	0	3
รวมอำเภอเขาย้อย		4	0	4	0	0	0	5	0	5
3.	รพ.สต./สสอ.หนองหญ้าปล้อง	1	0	1	0	0	0	1	1	2
	รพ.หนองหญ้าปล้อง	0	0	0	0	0	0	2	1	3
รวมอำเภอหนองหญ้าปล้อง		1	0	1	0	0	0	3	2	5

ที่	พื้นที่อำเภอ/หน่วยงาน	ประเภทผลงานปี 2562			ประเภทผลงานปี2563			ประเภทผลงานปี2564		
		วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม	วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม	วิจัย/ วิชาการ ประเภท อื่นๆ	นวัตกรรม สุขภาพ	รวม
4.	รพ.สต./สสอ.ชะอำ	0	0	0	0	0	0	2	2	4
	รพ.ชะอำ	2	0	2	0	0	0	8	0	8
รวมอำเภอชะอำ		2	0	2	0	0	0	10	2	12
5.	รพ.สต./สสอ.ท่ายาง	0	1	1	0	3	3	4	5	9
	รพ.ท่ายาง	0	0	0	3	1	4	10	0	10
รวมอำเภอท่ายาง		0	1	1	3	4	7	14	5	19
6.	รพ.สต./สสอ.บ้านลาด	0	0	0	0	1	1	0	3	3
	รพ.บ้านลาด	0	0	0	1	0	1	2	0	2
รวมอำเภอบ้านลาด		0	0	0	1	1	2	2	3	5
7.	รพ.สต./สสอ.บ้านแหลม	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	รพ.บ้านแหลม	0	0	0	1	0	1	2	1	3
รวมอำเภอบ้านแหลม		0	0	0	1	0	1	3	2	5
8.	รพ.สต./สสอ.แก่งกระจาน	0	0	0	1	0	1	0	0	0
	รพ.แก่งกระจาน	0	0	0	1	0	1	1	0	1
รวมอำเภอแก่งกระจาน		0	0	0	2	0	2	1	0	1
รวมทั้งจังหวัดเพชรบุรี		17	(28)	45	33	(11)	44	68	(20)	88

มาตรการ/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญปี 2565

กลยุทธ์/มาตรการ	โครงการ/กิจกรรมหลัก	งบประมาณ
1. การพัฒนาความรู้และทักษะในการวิจัยและพัฒนา (R&D) และความรู้และทักษะในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) บุคลากรสาธารณสุขทุกระดับ	- โครงการพัฒนาความรู้และทักษะในการวิจัยและพัฒนา (R&D) และความรู้และทักษะในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) สำหรับบุคลากรสาธารณสุข	- สสจ.เพชรบุรี หรือ การจัดอบรม ช่องทางออนไลน์
2. การเสริมสร้างแรงจูงใจ/การเสริมแรง โดย ทั้งทางตรงและทางอ้อม	- จัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษาและเสริมสร้างกำลังใจ ในการวิจัย, ผลงานวิชาการ และการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพ - จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - จัดการประกวดผลงาน/มอบรางวัล	- สสจ.เพชรบุรี
3. สร้างระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ สามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงได้	- จัดทำทะเบียนและสร้างช่องทางสารสนเทศเชื่อมต่อ และเข้าถึงได้ - แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิจัย/วิชาการในทุกหน่วยงาน	-

ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพของระดับจังหวัด

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

1. มีทะเบียนรวบรวมนวัตกรรมสุขภาพของหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรีที่กำลังดำเนินการในปีงบประมาณ 2565 เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาและขับเคลื่อนต่อยอดนวัตกรรม
2. มีแผนการส่งเสริมนวัตกรรมสุขภาพในจังหวัดเพชรบุรี จากการทบทวนสถานการณ์ปัจจุบันของการพัฒนานวัตกรรม และการระบุ pain point ที่สำคัญ และการลำดับความสำคัญของการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในจังหวัดที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปสู่การระดับสมอง คิดและออกแบบการพัฒนานวัตกรรมในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา
3. มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนวัตกรรมสุขภาพในปีงบประมาณ 2565
4. มีการกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนงานนวัตกรรมสุขภาพในระดับจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมสุขภาพ ในปีงบประมาณ 2566

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

1. การชี้แจงบุคลากรเพื่อร่วมการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมสุขภาพจังหวัดเพชรบุรี เป้าหมายเพื่อแก้ไข pain point ที่สำคัญ 10 อันดับปัญหาสุขภาพของจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ (1) COVID-19 (2) ความดันโลหิตสูง (3) เบาหวาน (4) อุบัติเหตุจราจร (5) จมน้ำตาย (6) โรคหัวใจขาดเลือด (7) ปอดบวม (8) ติดเชื้อในกระแสเลือด (9) โรคหลอดเลือดสมอง (10) ไข้เลือดออก และปัญหาเฉพาะของพื้นที่ ผ่านการประชุมเวทีต่างๆ ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการวางแผนและประเมินผล การประชุมการจัดทำแผนสุขภาพจังหวัดเพชรบุรี ฯลฯ เป็นต้น
2. การดำเนินการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน และบางส่วนอยู่ในระยะการคิดวิเคราะห์ต่อยอดพัฒนาจากงานวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว อย่างไรก็ตาม พบว่ามีผลงานนวัตกรรมสุขภาพที่ดำเนินเสร็จและได้รับรางวัลที่ 2 จากการประกวดในระดับเขตสุขภาพที่ 5 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2564 คือ “นวัตกรรม E75 ดัดตน” ซึ่งเป็นผลงานการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพผู้สูงอายุของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพไร่หวาน อำเภอเมืองเพชรบุรี โดยกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพและกลุ่มงานแพทย์แผนไทยของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรีร่วมให้การสนับสนุน ปัจจุบันอยู่ช่วงติดตามประเมินผล และขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆ
3. นวัตกรรมสุขภาพที่กำลังดำเนินการพัฒนาในปี 2565 ของจังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน 24 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลพระจอมเกล้าฯ จำนวน 8 เรื่อง อำเภอบ้านลาดและอำเภอลำทะเมนชัย จำนวน 3 เรื่อง (เท่ากัน) อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี จำนวน 2 เรื่อง (เท่ากัน) และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จำนวน 1 เรื่อง ทั้งนี้ เป็นเรื่องที่พัฒนาต่อยอดมาจาก ปี 2563-2564 จำนวน 2 เรื่อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศของกระทรวงสาธารณสุข ในด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จำนวน 14 เรื่อง ด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ จำนวน 10 เรื่อง และในจำนวนนี้ เป็นผลงานจากการต่อยอดงานวิจัยเกี่ยวกับการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด - 19 และการดูแลสุขภาพ

พระภิกษุสงฆ์ของวัดในจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งยุทธศาสตร์ในการป้องกันปัญหาเรื่องเพศในวัยรุ่นของจังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

ตารางที่ 2 ระบุเนื้อหาของนวัตกรรมตามความเป็นเลิศ แผนงานและโครงการของกระทรวงสาธารณสุข

ที่	เรื่อง/เครื่องมือ/กิจกรรม	คุณลักษณะของนวัตกรรมที่สำคัญ				ประเด็นการแก้ปัญหา (ตาม 6 building block plus)	หมวดหมู่ของนวัตกรรม		
		ความใหม่	เป็นการแก้ปัญหาที่สำคัญของพื้นที่	มีผลสำเร็จเกิดขึ้น	เกิดการยอมรับนวัตกรรม		ความเป็นเลิศ 4 ด้าน	แผนงาน 14 แผน	โครงการ
1	อสม.ใกล้บ้านใกล้ใจ (รพ.สต.วังไคร้ อ.ท่ายาง)		✓			ระบบบริการ	E2		
2	NCD วิถีใหม่ V3 (รพ.สต.ท่าไม้รวก อ.ท่ายาง)		✓			ระบบบริการ	E1		
3	ถุงผ้าเปลี่ยนชีวิตพิชิตเบาหวาน (รพ.สต.บ้านสารเห็ด อ.ท่ายาง)		✓			ระบบบริการ	E1		
4	เพื่อนช่วยคิดพิชิตความดันโลหิตสูง (รพ.สต.บ้านรางจิก อ.ชะอำ)		✓			ระบบบริการ	E1		
5	หน้ากากอนามัย ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม (รพ.สต.โป่งแย้ อ.ชะอำ)		✓			ระบบบริการ	E1		
6	การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง(LTC) ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019ภายใต้การต่อยอดงานวิจัย (สสอ.บ้านลาด)		✓			ระบบบริการ	E2		
7	การพัฒนาระบบการบริหารจัดการวัคซีนโควิด-19 สู่ความเป็นเลิศทั้งองค์กร“บ้านลาดรวมกันเป็นหนึ่ง” (สสอ.บ้านลาด)		✓			ระบบบริการ	E1		
8	ลูกประคบสมุนไพรเพื่อบำบัดร่างกาย (สสอ.บ้านลาด)		✓			เทคโนโลยีทางการแพทย์	E1		
9	การโน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายที่ลังเลรับการฉีดวัคซีนโควิด-19 โดยใช้หลัก 3AS ทีม MCATT)สสอ.บ้านแหลม		✓			ระบบบริการ	E1		

ที่	เรื่อง/เครื่องมือ/กิจกรรม	คุณลักษณะของนวัตกรรมที่สำคัญ				ประเด็นการแก้ปัญหา (ตาม 6 building block plus)	หมวดหมู่ของนวัตกรรม		
		ความใหม่	เป็นการแก้ปัญหาที่สำคัญของพื้นที่	มีผลสำเร็จเกิดขึ้น	เกิดการยอมรับนวัตกรรม		ความเป็นเลิศ 4 ด้าน	แผนงาน 14 แผน	โครงการ
10	ระบบการรับใหม่ผู้ป่วยโควิด-19 ของอำเภอบ้านแหลม (รพ.บ้านแหลม)		√			ระบบบริการ	E1		
11	ปิ่นสร้างสุข (รพ.สต.หนองศาลา อ.ชะอำ)		√			เทคโนโลยี	E1		
12	การใช้ระบบไอทีเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลในผู้ป่วย Palliative Care (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		√			ระบบบริการ	E2		
13	การใช้ระบบไอทีเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลในผู้ป่วยมะเร็งของรพ.พระจอมเกล้าฯ (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		√			ระบบบริการ	E2		
14	การจัดหา Syringe sure fuser เพื่อใช้ในผู้ป่วยที่ต้องใช้เข็มฉีดยา โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน (รพ.พระจอมเกล้าฯ)		√			ระบบบริการ	E2		
15	การใช้ STK และ บทสวดปฏิจสุมปาบทเพื่อตอบสนอง Social/ Spiritual Care ในการรักษา Psychologist		√			ระบบบริการ	E2		
16	การจัดทำบัตรประจำตัวระบุผู้ป่วย Palliative Care การทำบัตรประจำตัว Advance Care Plan (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		√			ระบบบริการ	E2		
17	การใช้ระบบถอดบทเรียน Living Will ตามมาตรา 12 พรบ. สุขภาพแห่งชาติ 2550 มาเผยแพร่ในจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรต่างๆ (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		√			ระบบบริการ	E2		

ที่	เรื่อง/เครื่องมือ/กิจกรรม	คุณลักษณะของนวัตกรรมที่สำคัญ				ประเด็นการแก้ปัญหา (ตาม 6 building block plus)	หมวดหมู่ของนวัตกรรม		
		ความใหม่	เป็นการแก้ปัญหาที่สำคัญของพื้นที่	มีผลสำเร็จเกิดขึ้น	เกิดการยอมรับนวัตกรรม		ความเป็นเลิศ 4 ด้าน	แผนงาน 14 แผน	โครงการ
18	นวัตกรรมการเย็บบ้านด้วยสติ๊กเกอร์ (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E2		
19	นวัตกรรมพินัยกรรมชีวิต (รพ. พระจอมเกล้าฯ อ.เมืองเพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E2		
20	นวัตกรรม E75 ดัดตน (รพ.สต.โพไร่หวาน อ.เมืองเพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E1		
21	“เข้าถึง ฟังได้ เข้าใจ ปลอดภัย” นวัตกรรมสู้ภัยโควิด-19 ในชุมชนบ้านลาด (รพ.บ้านลาดร่วมกับ สสจ.เพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E1		
22	การพัฒนาวัฒนธรรมทางเพศที่พึงพาพุทธศาสนาแก้ปัญหาภัยทางเพศของวัยรุ่น ในจังหวัดเพชรบุรี (สสจ. เพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E1		
23	การพัฒนาสุขภาพพระสงฆ์ในจังหวัดเพชรบุรีด้วยระบบการจัดการความรู้แบบ Learning by Doing (สสจ.เพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E1		
24	นวัตกรรมพัฒนาสุขภาพประชาชนโดยการใช้กระบวนการหมู่บ้านจัดการสุขภาพ (รพ.สต. ดอนยาง อ.เมืองเพชรบุรี)		✓			ระบบบริการ	E1		
รวม			24			24	24		

ผู้รับผิดชอบ : ดร.อุไรรัชต์ บุญแท้

โทรศัพท์มือถือ : 087 - 4615919

ดร.ประชิด สุขอนันต์

โทรศัพท์มือถือ : 081-9819374

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

e- mail : railaboontea@gmail.com

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

e- mail: prachitsukhanan.dee@gmail.com

